

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

учасників

XIV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО- ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ «ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ ОЧИМА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ»

11 березня 2021 р.

м. Київ

УДК: 340:167.1:378.2

**Матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції
«Проблеми юридичної науки очима молодих науковців»**

П.78

**Проблеми юридичної науки очима молодих науковців : зб. наук. пр.
XIV Всеукр. наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 11 березня 2021 р.). К., 2021.
172 с.**

У збірнику подані наукові здобутки учасників, що присвячені проблемам юридичної науки.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

**За зміст наукових матеріалів відповідальність несуть їх автори та
наукові керівники**

З М І С Т

Напря́м 1. Теоретико-історичний та філософсько-правовий	8
<i>Баланчук Юлія.</i> Правова культура особистості як показник правового життя суспільства.....	8
<i>Бохонюк Олена.</i> Правові та політичні ідеї у творчості Т.Г.Шевченка	12
<i>Вендель Влад.</i> Головна Руська Рада як аполегет правової думки в західноукраїнських землях в кінці XVIII-першій половині XIX ст.....	14
<i>Вітів Аліна.</i> Державно-правова теорія М. Драгоманова.....	16
<i>Волянюк Денис.</i> Ціннісно-правові аспекти принципу добросусідства: до постановки питання	19
<i>Грігалашвілі Дмитро.</i> Свобода як правова цінність: теоретико-правовий аналіз	20
<i>Громовий Ярослав.</i> Ціннісно-правові аспекти формування правової держави в Україні	23
<i>Гузик Аліна.</i> Роль правової культури у забезпеченні ефективної діяльності державного апарату	24
<i>Демченко Катерина.</i> Становлення ідеї прав людини в історико-правовій та філософській думці України XVIII- XIX ст.	26
<i>Ігнатенко Альона.</i> Співвідношення професійної культури і професійної етики.....	28
<i>Іщик Софія.</i> Основні політико-правові ідеї Полтавської масонської ложі «Любов до істини»	30
<i>Качур Віра.</i> Вплив правових цінностей на формування правової культури суб'єктів права	34
<i>Кокотун Антон.</i> Ціннісно-правові аспекти функціонування системи безоплатної правової допомоги в Україні.....	36
<i>Красносільська Іванна.</i> Мораль і право: співвідношення понять	38
<i>Лучейко Романа.</i> Взаємообумовленість політики та права у сучасному суспільстві.....	40

6. Історія політичних і правових вчень [Текст] : навч.посіб. / Ф. П. Шульженко, Т. Г. Андрусак. 2. вид., стер. К. : Юрінком Інтер, 2001. 304 с.

7. Шульженко Ф. П., Андрусак Т. Г. Історія політичних і правових вчень. К.: Юрінком Інтер, 1999. URL: <http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/693/8/>

8. Портал Інституту історії України НАН України. URL: <http://www.history.org.ua/>

Качур Віра

завідувачка кафедри теорії та історії держави і права Національного університету біоресурсів і природокористування України (м. Київ)

Вплив правових цінностей на формування правової культури суб'єктів права

Формування правової культури суб'єктів права здійснюється в ході правового виховання і правового навчання, які розглядаються як єдиний взаємопов'язаний процес. Головними напрямками правовиховної діяльності є проведення обґрунтованої державної правової політики, а на її основі створення концепції правового виховання населення; формування багатоступеневої системи правової освіти в країні; підвищення загальної моральності громадян; популяризація правових знань (зокрема, через засоби масової інформації); пробудження інтересу в населення до правових знань і підвищення їх доступності; застосування методів реклами і «public relations»; розвиток сімейного правового виховання тощо [1, с.94].

Ефективність правого виховання напряму залежить від ціннісно-правових орієнтацій суб'єктів права, які визначають правову позицію учасників суспільного життя. Щодо ціннісно-правових орієнтацій, то вони базуються на ціннісно-правих установках, де визначальною категорією виступають правові цінності. Саму тому правові цінності і становлять фундамент правової культури.

Проблема правових цінностей посідає одне з чільних місць в юридичній літературі. Різноманіття підходів до дослідження та визначення цих правових явищ вражає.

При визначенні правових цінностей слід пам'ятати, що ця категорія є збірною і складається з двох понять «цінність» та «право». Щодо розуміння категорії «цінність», то у науковій розвідці «Категорія «цінність» у теорії правової культури: до визначення поняття» ми детально розглянули аналіз властивостей цього явища. Зокрема, серед них ми виокремили такі: 1) ключовою ознакою категорії «цінність» є її «значимість» («значущість», «значення»); 2) цінності суб'єкт вибудовує у процесі своєї життєдіяльності починаючи зі стадії цілепокладання; 3) когнітивним компонентом цінності виступають знання, які дозволяють суб'єкту виокремити властивості явища, які будуть оцінені ним на предмет їх значущості; 4) емоційним компонентом цінності є оцінка, за допомогою якої суб'єкт лише фіксує належне, стверджує свій інтерес та з'ясовує, чи це відповідає його

потребам і тим самим є значимим для нього; 5) оцінка є процесом чи процедурою надання певним явищам цінності (поцінування або заперечення), розглядаються як передумова встановлення цінності і складається з суб'єкта та об'єкта оцінки, а також її об'єктивної та суб'єктивної сторони; 6) цінність не можна окремо ототожнювати ні з суб'єктом та його потребами, ні з об'єктом оцінки, наділеним певними властивостями, оскільки взяті самі по собі вони цінності не дають; 7) процес чи процедура встановлення цінності передбачає виконання послідовно певних розумово-емоційних дій; 8) цінності мають суто соціальну природу; 9) одне і те ж явище може мати різну цінність для різних суб'єктів. Це дало підстави визначати цінність як явища об'єктивного світу (матеріальні та духовні), що мають значення для суб'єкта при здійсненні ним життєвого вибору [3, с.10].

Водночас термін «цінність» вживається не сама по собі, а в стійкій взаємодії з терміном «право», при дослідженні якого також спостерігається плюралізм його розуміння і нам залишається погодитися з відомою заувагою І. Канта про те, що юристи ще досі шукають визначення поняття права. Тому, коли мова йде про правові цінності, ми розглядаємо їх у контексті загального розуміння сутнісних рис та ознак права, що підкреслюють правовий характер тієї чи іншої цінності.

Пропонуємо визначати правові цінності як явища об'єктивного світу (матеріальні та духовні), що мають значення для суб'єкта права при здійсненні ним правового вибору.

Сьогодні цінності загалом і правові цінності зокрема є предметом вільного вибору людини чи іншого учасника суспільного життя, а не диктуються державницькою ідеологією. На думку, О. Гришук, щоб виокремити перелік чи каталог універсальних соціальних цінностей потрібно усвідомити їх фундаментальний характер та зрозуміти, що ... перелік, каталог чи ієрархія соціальних цінностей є варіативними і залежать від конкретно-історичних умов того чи іншого суспільства, його культури, економіки, моралі, релігії [2, с.17].

Отже, фундаментом правової культури є правові цінності. Її формування напряму залежить від того, яка ієрархія правових цінностей складеться у свідомості суб'єкта права. Виховання правосвідомого суб'єкта права має ґрунтуватися на правових цінностях та усвідомленні самоцінності кожним із них. Тому проблема впливу правових цінностей на формування правової особистості і надалі залишається на порядку денному держави та суспільства. Це, у свою чергу, викликає нагальну потребу у розробці та затвердженні ціннісно-правової стратегії розвитку правової культури в Україні.

Література

1. Гетьман А. П., Данильян О.Г. Основні завдання та напрямки оптимізації правового виховання в сучасній Україні. *Вісник Національної юридичної академії України ім. Ярослава Мудрого. Сер. Філософія, філософія права, політологія, соціологія.* 2010. №3. С.86-96

2. Гришук О.В. Философія конституційних цінностей: монографія. Київ «Компанія ВАІТЕ». 2019. 416с.

3. Качур В.О. Категорія «цінність» у теорії правової культури: до визначення поняття. *Право. Людина. Довкілля: науково-практичний журнал*. 2020. № 11(1). С. 6-12. DOI: <http://dx.doi.org/10.31548/law2020.01.001>.

Кокотун Антон

магістр 1 року навчання юридичного факультету
Національного університету біоресурсів
і природокористування України (м. Київ)

Ціннісно-правові аспекти функціонування системи безоплатної правової допомоги в Україні*

Впровадження системи безоплатної правової допомоги є важливим фактором побудови правової держави з фундаментальними ціннісно-правовими аспектами.

Безкоштовна правова допомога - це правова допомога, що гарантується державою та надається повністю або частково за рахунок Державного бюджету України, місцевих бюджетів та інших джерел. ВРД включає безкоштовну первинну правову допомогу та безкоштовну вторинну правову допомогу [1].

На даний час вона є необхідною та дуже доречною в умовах сьогодення, тому саме головним законом України – Конституцією нам гарантується дане право. Стаття 59 – « Кожен має право на професійну правничу допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав». [1]

Над даною проблематикою працювали такі вчені як, Гець О., Личко В., Гончаренко С.В., Банчук О. А., Демкова М. С, та інші. Згідно з положеннями закону України «Про безоплатну правову допомогу», а саме статті 1 - « Безоплатна правова допомога - правова допомога, що гарантується державою та повністю або частково надається за рахунок коштів Державного бюджету України, місцевих бюджетів та інших джерел». [2]

Це означає, що будь-яка особа, незалежно від її статусу, фінансової або расової приналежності, має право звернутися до органу, який має повноваження надати такий вид допомоги для з'ясування питання.

У своїй повсякденній роботі працівники безоплатної правової допомоги стикаються з двома видами такої допомоги, але часто теорія відрізняється від практики, і деякі аспекти роботи потребують вдосконалення. Зокрема, законодавство не встановлює механізму роботи з громадянами, звернення яких є необґрунтованими. Працівники центру не можуть відмовити у прийнятті апеляції, хоча можуть знати, що судова перспектива відсутня. І тоді виникає питання: як діяти в такій ситуації? Однією з якостей, яка повинна бути присутнім у працівника безоплатної

---

* Наукова керівниця – завідувачка кафедри теорії та історії держави і права Національного університету біоресурсів і природокористування України Качур В.О.